

S KAKOVOSTJO DO ZAUPANJA IN TRAJNIH REZULTATOV – 28. LETNA KONFERENCA SZKO

Letna konferenca je največji dogodek združenja (Slovensko združenje za kakovost in odličnost), ki je potekala med 20. in 21. 11. 2019. Vodila konference so bila zaupanje, trajnostni razvoj in rezultati, ki so odlični skozi čas. Program je bil obsežen, sodelovalo je kar 110 predavateljev. Prvi dan konference smo udeleženci poslušali tematike povezane z odličnostjo poslovanja. Osrednja nit je bil model odličnosti EFQM, na katerem temelji tudi priznanje RS za poslovno odličnost. Drugi dan pa se je izvajalo 10 tematskih sklopov. Eden izmed sklopov je bil namenjen zdravstvu. Letošnja okrogla miza je potekala pod naslovom: »Kako z roko v roki do transparentnega javnega naročanja v zdravstvu?« Cilj slednje je bil vzpostavitev partnerskega odnosa med deležniki javnega naročanja v zdravstvu ter določitev nadaljnjih korakov za pripravo smernic javnega naročanja v zdravstvu. Zanimiva je bila predstavitev primera prakse iz Nizozemske na področju nabave medicinsko potrošnih materialov, kjer so se lotili temeljite prenove poslovnega modela, s pomočjo katerega so ustvarili večjo tekmovalnost med bolnišnicami oziroma

izvajalci zdravstvenih storitev, ki so plačani s strani zavarovalnic po učinku oziroma kakovosti opravljenih storitev. S tem so dosegli, da so se bolnišnice bolj specializirale za izvajanje določenih storitev, nekatere pa so celo propadle oziroma bankrotirale. Pri vodenju nabave je izpostavljen velik pomen sodelovanja izvajalcev zdravstvenih storitev (zdravnikov, med. sester ...). In, da cena ni edino merilo izbora pri nabavi materiala. Za optimizacijo nabave medicinskih materialov uporabljajo Kraljičevo matriko, preprosto povedano to pomeni, da lahko nabavijo npr. dražje kolčne proteze, če dokažejo, da imajo z njimi boljše rezultate oziroma uspehe in preprečijo negativne posledice za bolnika. O javnih naročilih v Slovenji je govoril tudi Vasja Čepič in predstavil Pakt integritete – mehanizem za preprečevanje tveganj v javnem naročanju, kjer gre za vključevanje civilne družbe v spremljanje porabe javnih sredstev. Strokovnjak na področju informacijskega prava g. M. Jamnik nam je svetoval, da moramo razumeti sporočilo GDPR kot Uredbo o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, da varstvo osebnih podatkov ni enako informacijski varnosti in zakaj je zaupanje glede (osebnih) podatkov v zdravstvu ključno. Zanimiva je bila tudi predstavitev prednosti vpeljave sistema sledenja inštrumentov in operacijskih setov z uporabo

data Matrix kode (z laserskim graviranjem). Kako pomembna je sledljivost meritev v medicini in diagnostiki in njihov pomen pri sprejemanju odločitev so nas podučili zaposleni iz Sektorja za nacionalne etalone in kemijska merjenja. Strokovnjak iz meroslovja nam je predstavil delovanje transportnih torb za distribucijo zdravil s poudarkom na zagotavljanju hladne verige. Predstavniki Zbornice – zveze (Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije je strokovno, nevladno in nepridobitno združenje v Republiki Sloveniji) so predstavili rezultate strokovnih nadzorov s svetovanjem in prejeli posebne čestitke od same vodje sekcije za zdravstvo pri SZKO in ostalih prisotnih. V nadaljevanju so se zvrstili še številni zanimivi prispevki, na podlagi katerih bomo morda lažje opustili stare načine razmišljanja in prakse ter stopili na pot trajnostno naravnanih rešitev ob zavedanju, da pri zagotavljanju kakovosti in varnosti ni bližnjic.

*Mag. Zdenka Gomboc, prof. zdrav. vzgoje
Koordinator sistema vodenja kakovosti*

POGOSTE IN REDKE NEUROLOŠKE BOLEZNI

Pred kratkim je Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji organizirala srečanje na to temo v prelepem ambientu Term Dobrna.

Gostitelji so nam predstavili rehabilitacijo nevroloških pacientov: po možganski kapi, s Parkinsonovo boleznijo, po nevrokirurških operacijah.

Poudarek predstavitve je bil na možganski kapi, njeni pogostosti, premestitvi teh bolnikov iz akutne bolnišnične obravnave na rehabilitacijo, o prehrani pacientov po možganski kapi, nevrorehabilitaciji in multidisciplinarnem timu, ki pri tem sodeluje.

Med pogostimi nevrološkimi boleznimi prednjači tudi epilepsija. Bolj podrobno smo se seznanili z znaki epileptičnega statusa in samo prepoznavo epileptičnih napadov.

Tudi motnje spanja (narkolepsija) se štejejo med pogoste nevrološke bolezni. Nепреpoznavanje teh pacientov pa ne predstavlja le nevarnosti zase, ampak tudi za druge (pogost vzrok prometnih nesreč).

Od redkih nevroloških bolezni pa so izpostavili Huntingtonovo bolezen, Guillain-Barréjev sindrom, Fabryjevo bolezen, Spinalno mišično atrofijo in zdravljenje, sindrom Dravet, Pompejevo bolezen, Primarno progresivno multiplo sklerozo.

Ker je ena od temeljnih karakteristik nevroloških obolenj njihova kompleksnost in dolgotrajno zdravljenje, je tudi zdravstvena nega in oskrba

pacientov kompleksen in dolgotrajen proces. Ravno zaradi tega je pomembno stalno izobraževanje izvajalcev zdravstvene nege, ki pomembno prispevamo h kvalitetni in strokovni zdravstveni oskrbi.

Za udeležbo na omenjeni sekciji se zahvaljujeva vodstvu SB M. Sobota.

*Alenka Duh, Interni oddelek
Katja Rajnar, Interni oddelek*

STOPNJA PREHRANJENOSTI POMURSKIH PACIENTOV S POGOSTIMI KRONIČNIMI BOLENJI

Minuli torek je v Termah Vivat pod okriljem Strokovnega Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja potekala že 3. konferenca z zgornjim naslovom, ki jo je pripravila Delovna skupina za raziskovanje v zdravstveni negi pri omenjenem društvu.

Dejstvo, ki ga je Hipokrat, najslavnejši antični zdravnik pred več kot 2000 leti razglasil: »Hrana naj bo vaše zdravilo in vaše zdravilo naj bo hrana« velja še kako za današnji čas. Zdravstveni delavci se dnevno srečujemo na vseh področjih svojega delovanja z različnimi izzivi, ki se nanašajo na prehrano, prehranjevalne navade, diete in seveda obolenja povezana s tem. Ni naključje, da smo ravno 3. konferenco namenili tej temi.

Delovna skupina za raziskovanje v zdravstveni negi pri Strokovnem društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja je prvi dve konferenci namenila raziskovanju lastnega poklica

in umeščenosti zdravstvene nege v sistem zdravstva. Ker pa je pri našem delu v ospredju pacient, smo tokrat našli skupno izhodišče za raziskavo ravno v prehranjenosti.

V uvodnem delu konference smo spoznali stališča stroke o zdravi prehrani nasploh, o zdravi prehrani pri pacientih z različnimi kroničnimi obolenji in oblike alternativne prehrane, prav tako kako vplivajo čustva na prehranjevanje.

Raziskava »Stopnja prehranjenosti pomurskih pacientov s pogostimi kroničnimi obolenji« je potekala kot presečna študija, ki so jo izvedle medicinske sestre pri svojem rednem delu v mesecu aprilu in maju 2019. Kot instrument so uporabile standardizirano mini prehranska anamnezo (Mini Nutritional Assessment) z MNA@vprašalnikom.

Vključene so bile patronažne medicinske sestre vseh pomurskih zdravstvenih zavodov, prav tako pa tudi medicinske sestre v Pljučnem dispanzerju Zdravstvenega doma Murska Sobota in medicinske sestre v Kardiološkem rehabilitacijskem centru Splošne bolnišnice Murska Sobota. Na vzorcu 145 pacientov v ospredje prihajajo zaključki, da je prisoten velik odstotek bolnikov, ki so podhranjeni ali imajo povečano tveganje za podhranjenost. Pri delu s kroničnimi bolniki v ambulantah, bolnišnicah, v socialnih zavodih ali na domu je zelo potrebna in pomembna ocena prehranskega statusa. Kljub temu, da se je vprašalnik MNA izkazal za dovolj občutljivega pri ugotavljanju stopnje prehranjenosti

bolnikov, pa bi bilo v prihodnje smiselno prehranjenost oceniti tudi z drugimi bolj natančnimi metodami, kot so analiza krvne slike, urinski testi, meritvami telesne sestave z bioimpedančno metodo.

Hkrati je anketiranje z istim vprašalnikom potekalo še na Kirurškem oddelku pri kroničnih pacientih, kjer so ugotavljali stopnjo prehranjenosti le teh pred operacijo. Stopnjo prehranjenosti pri pacientih različnih domov oskrbovancev smo ocenjevali v Urgentnem centru Murska Sobota. V nam najbližji psihiatrični bolnišnici Ormož so ugotavljali stanje prehranjenosti pri psihiatričnih pacientih.

Skupne ugotovitve raziskave so bile, da lahko preventiva podhranjenosti temelji na: programih oziroma kampanjah, zgodnjemu pregledu, izvajanju presejalnih intervencij, individualnih načrtih prehranske oskrbe, usposabljanju in izobraževanju za vse zdravstveno osebje, izboljšanih sistemih upravljanja in spremljanja, vključno z integriranim načinom prehranske oskrbe v vseh zdravstvenih institucijah.

*Mag. Marija Zrim, dipl. m. s.
Vodja zdravstvene nege v UC*

JESENSKO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER V PEDIATRIJI

Z naslovom strokovnega seminarja »Z znanjem, pravilnim pristopom in komunikacijo do varne zdravstvene nege otrok« smo se medicinske sestre in

zdravstveni tehniki v pediatriji srečali tokrat v Velenju.

Teme, ki smo jih obravnavali so bile zelo zahtevne ter aktualne v današnjem času. V prvem sklopu smo obravnavali novorojenčka, pravilno rokovanje z njim, pomen patronažne službe ter zdravstvene vzgoje staršev že takoj po porodu. Dotaknili smo se tudi pomena preprečevanja prenosa okužb, predvsem z RSV okužbo. Teoretičnemu delu so sledile učne delavnice, ki so stalnica pediatričnih srečanj ter so nadgradnja tem, ki smo jih obravnavali predhodno.

V drugem delu srečanja pa je bil poudarek na komunikaciji s starši bolnih otrok. Prikazane so nam bile tehnike za lažje razumevanje otrokovega doživljanja raznih posegov in postopkov. Psihologinja, ki je zaposlena na oddelku za otroško kirurgijo nam je podala veliko koristnih tehnik in praktičnih nasvetov, ki jih lahko uporabimo za lajšanje bolečih posegov in postopkov pri našem vsakdanjem delu.

V zadnjem sklopu pa smo obnovili znanje pravila 10p. Odlične predavateljice so nas opozorile na pomen prepoznavanja napak pri aplikaciji zdravil. Za zmanjšanje napak je pomembno, da vsak odklon prijavimo, se o njem pogovorimo in skupaj najdemo rešitve, da do njih več ne pride. V UKC LJ so klinični farmacevti pripravili na internih straneh navodila za aplikacijo terapijo, kar je občutno zmanjšalo možnost napačnih aplikacij.

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji je na tokratnem

srečanju dobila tudi novo predsednico. Le ta je postala Ivanka Limovšek, dipl. m. s., univ. dipl. org. dela, ki je zaposlena kot vodja zdravstvene nege v zavodu Dornava, za kar ji iskreno čestitamo.

*Gabriela Gabor, dipl. m. s.
Simona Rogan, ZT*

OBVESTILO O CEPLJENJU ZA SEZONSKO GRIPPO V OBDOBJU 2019/2020

Obveščamo vas, da nadaljujemo s cepljenjem proti sezonski gripo. Vodstvo bolnišnice se je tudi letos odločilo, da za zaposlene cepljenje ostane brezplačno. Kronične bolnike cepimo po ustaljenem protokolu. Cepljenja za zunanje občane ali prodaje cepiva ne izvajamo. Cepljenje za zaposlene bomo izvajali v mesecu novembru in decembru predvidoma ob torkih in četrkih, od 10. do 11. ure v ambulanti za izolacijo v Urgentnem centru. S sabo prosim obvezno imejte cepilno knjižico. V primeru potrebe bomo dodali še dodatne termine.

Za pridobivanje dodatnih informacij nas lahko kontaktirate (ZOBO, SOBO) ali poiščete več informacije na internetnih strani: NIJZ: <http://www.nijz.si/sl/informacije-o-cepivih-cepiva-in-specificni-imunoglobulini>.

*Cepivo VaxigripTetra lahko vsebuje sledi jajc kot je ovalbumin, ter neomicina, formaldehida in oktaksinola-9, ki se uporabljajo v procesu izdelave zdravila.

*Marija Kohek M. Sc. (Avstrija), dipl. m. s.
SOBO*

ZAHVALA

»Dar ne sestoji iz tega, kar je bilo storjeno ali podarjeno, marveč iz namena storilca ali darovalca.«
(Seneka)

Iskreno se zahvaljujemo družini Kuzma Koltaj za donacijo Ginekološko-porodniškemu oddelku.

Vodstvo bolnišnice in osebje Ginekološko-porodniškega oddelka

ZGODILO SE JE – »prejšnji teden«

❖ Torek:

- Strokovno pediatrično srečanje na temo: »Idiopatski revmatoidni artritis«, predavala je Živa Majerič, dr. med. (predavalnica na Otroškem odd.).

❖ Sreda:

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN, »RRP«, predaval je Tadej Kreft, dipl. zn. (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

❖ Petek:

- Oddelek za laboratorijsko diagnostiko: strokovno srečanje in okrogla miza pomurskih laboratorijev klinične kemije in laboratorijske diagnostike na temo: Uskladitev podajanja laboratorijskih rezultatov v pomurski regiji (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

ZGODILO SE BO - ta teden

❖ Ponedeljek:

- Nataša Kreft, dipl. m. s., mag. zdr. – soc. manag. bo sodelovala v radijski oddaji Splošna bolnišnica Murska Sobota na Murskem valu; tema oddaje: »Predstavitev zdravstvene nege Splošne bolnišnice Murska Sobota na Kosovu«.

- Gost radijske oddaje Murskega vala »Za zdravje« bo Marko Hanc, dr. med., spec. ortoped, tema oddaje: »Degerativne spremembe telesa in sklepov in zdravljenje artroze«.

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

❖ Torek:

- Strokovno pediatrično srečanje na temo: »Uroinfekt pri otrocih«, predavala bo Samantha Malok, dr. med., spec. pediater (predavalnica na Otroškem odd.).

- Izobraževanje »Aplikacija terapije«, predavala bo dr. asist. Alenka Kovačič, mag. farm. (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

❖ Sreda:

- Ožji kolegij zdravstvene nege (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

❖ Četrtek:

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

❖ Petek:

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadst. krg. bloka).

*Darja Cigut
Tajništvo*

STATISTIČNI PODATKI ZA PREJŠNJI TEDEEN

ŠTEVILO SPP. (evid. primeri):	429
ŠTEVILO BOD:	2179
LEŽALNA DOBA:	4,52
ŠTEVILO NOVOROJENČKOV:	14
DOJEČE MATERE - BOD:	17

*Sladjana Čerpnjak
Služba ZEPA
Misel*

*»Če hočeš živeti srečno življenje
ga poveži s ciljem, ne z ljudmi ali
s stvarmi.«*

(Albert Einstein)

*Ureja: tajništvo
Naklada 140 izvodov
Prispevki in delo niso
honorirani.*

*Modri dirkač vam je
tedensko dosegljiv na naslovu:
<http://www.sb-ms.si>*